
Хроніка наукового життя

Конференція «Гармонізація науки і вищої освіти в інформаційному суспільстві»

У Києві в Національному авіаційному університеті 19—20 березня 2009 р. відбулася науково-теоретична конференція «Гармонізація науки і вищої освіти в інформаційному суспільстві». Організатори конференції — Національний авіаційний університет і Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України.

Для участі в роботі конференції було подано 139 заявок, з них 27 заявок від викладачів та аспірантів кафедри філософії Гуманітарного інституту НАУ, 33 заявки подали представники інших структурних одиниць НАУ (1 професор, 4 доценти, 2 викладачі, 3 асистенти та 23 аспіранти), 14 заявок надійшло від магістрів та студентів НАУ, 65 заявок — від представників інших навчальних та академічних закладів: Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Центра досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України, Центру гуманітарної освіти НАН України, Київського національного лінгвістичного університету, Київського педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова, Київського національного університету будівництва і архітектури, Міжнародного університету фінансів (Київ), Державної академії житлово-комунального господарства (Київ), Національного інституту стратегічних досліджень, Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського, благодійної організації «Центр практичної філософії» (м. Київ), Національного університету державної податкової служби України (м. Ірпінь), Донбаського державного технічного університету (м. Луганськ), Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.Дідоренко, Східноукраїнського національного університету ім. В.Даля, Донецького національного університету, Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В.Винниченка, Кіровоградського інституту регіонального управління та економіки, Кіровоградського національного технічного університету, Державної льотної академії (м. Кіровоград), Сумського державного університету ім. А.С.Макаренка, Харківського національного університету радіоелектроніки, Хар-

ківської академії дизайну та мистецтв, Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С.Сковороди, Одеського економічного університету, Полтавського факультету Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого, Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г.Короленка, Полтавського національного технічного університету ім. Ю.Кондратюка, Чорноморського державного університету ім. П.Могили (м. Миколаїв), Миколаївського державного університету ім. В.Сухомлинського, Миколаївської філії Європейського університету, Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г.С.Сковороди, Чернігівського державного інституту економіки і управління, Луцького національного технічного університету, Вінницького медичного коледжу ім. Д.К.Заболотного.

Конференцію відкрив проректор з навчальної роботи Національного авіаційного університету А.В.Полухін. Він привітав учасників конференції та окреслив актуальні завдання, пов'язані з вивченням проблеми гармонізації науки та вищої освіти в інформаційному суспільстві. З вітальною промовою до учасників конференції також звернувся директор Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету А.Г.Гудманян, який відзначив, що тема конференції є надзвичайно актуальною, подякував викладачам і співробітникам кафедри філософії ГІ НАУ за високий рівень організації конференції.

Пленарне засідання почав своєю доповіддю «Технонаука в знаним обществі» доктор філософських наук, професор, завідувач відділу методології і соціології науки Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України В.І.Онопrienко. Він розглянув специфіку розвитку технічної науки в суспільстві, де однією з найвищих цінностей стає знання, зосередивши основну увагу на необхідності використання новітніх інформаційних технологій як засобу підвищення ефективності індивідуально-варіативної освіти. Доктор філософських наук, професор, завідувач відділу зарубіжної філософії

Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди НАН України В.В.Лях у доповіді «*Свобода і пошук нових форм ідентичності в інформаційному суспільстві*» розглянув проблему втрати ідентичності особи в інформаційному суспільстві. У доповіді «*Номо virtualis — продукт культури інформаційного суспільства*» доктора філософських наук, професора, завідувача кафедри соціально-економічних дисциплін Полтавського факультету Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого С.В.Кучепал розглядалися фактори, що створюють потенційну небезпеку дегуманізації індивідів в інформаційному суспільстві. У доповіді «*Современный финансовый кризис как alter ego информационной цивилизации*» доктора філософських наук, професора Київського національного університету імені Тараса Шевченка В.В.Ільїна розглядалися філософські аспекти фінансової та економічної кризи, яка стала наслідком сучасної капіталістично-інформаційної цивілізації. Доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету Л.Г.Дротянко в доповіді «*Масова культура в інформаційному суспільстві*» розглянула специфіку прояву масової культури в інформаційному суспільстві, приділила увагу філософським аспектам становлення сучасного фахівця, визначила завдання університетської науки. Доктор філософських наук, професор кафедри філософії Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г.С.Сковороди О.О.Базалук розглянув у своєму виступі «*Філософія освіти: формування планетарно-космічного типу особистості*» перспективи розвитку української освіти в умовах інформаційної цивілізації.

У пленарному засіданні участь взяли викладачі та співробітники кафедри філософії Гуманітарного інституту НАУ, представники інших структурних підрозділів НАУ, аспіранти, студенти, а також представники інших навчальних і академічних закладів Києва та України.

Роботою секції 1 «*Інформаційне суспільство як нова соціальна реальність*» керувала доцент кафедри філософії Гуманітарного інституту НАУ Л.І.Мокляк. У своїх доповідях учасники секції піднімали актуальні проблеми, які породжує сучасне інформаційне суспільство, насамперед проблему духовності, місце й статус мистецтва, моралі, ідеології й релігії в новій соціальній дійсності. Особливий інтерес учасників конференції викликали доповіді, присвячені питанням впливу віртуальної реальності на масову свідомість, дослідженню феномену Інтернет-комунікації та статусу штучних мов в умовах інформатизації. Впродовж роботи секції відбулися жваві дискусії з вищезазначених проблем.

Роботу секції відкрила канд. філос. наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи

Донбаського державного технічного університету (м. Луганськ) В.В.Патерікіна, яка головну увагу звернула на кризові та деструктивні явища, що мають місце в релігійно-духовній сфері сучасного суспільного життя. У доповіді Л.І.Мокляк розглядалися естетичні чинники формування гуманістичного мислення сучасної молоді, що спричинило жваву дискусію серед учасників конференції. Канд. філос. наук, доцент кафедри філософії Гуманітарного інституту НАУ І.В.Богдановський у своїй доповіді наголосив на необхідності збереження інституціональної ролі традиційних релігій в сучасному світі та проаналізував світоглядні засади, що зумовлюють стрімке поширення неорелігій в інформаційному суспільстві. Старший викладач кафедри філософії Гуманітарного інституту НАУ А.Ю.Морозов розглянув зміну розуміння трансцендентного починаючи від епохи середньовіччя до постмодерну. Канд. філос. наук, старший викладач Гуманітарного інституту НАУ Л.А.Ороховська торкнулась актуальної проблеми розвитку комунікативної культури в умовах глобалізації. Також вона розглянула особливості формування культури сучасної молоді, роль філософії у процесі становлення сучасного фахівця та необхідності більш ефективного викладання гуманітарних дисциплін. Асистент Східноукраїнського національного університету ім. В.Даля (м. Луганськ) З.В.Буйницька розглянула вплив віртуальної реальності на сучасну соціальну дійсність, кризу морально-політичних цінностей в умовах інформаційного суспільства й наголосила на необхідності збереження основних прав людини в часи поширення так званої інформаційної демократії. У подальшій роботі секції активну участь взяли асистенти та аспіранти НАУ.

Роботою секції 2 «*Зміна ролі науки в інформаційному суспільстві*» керував кандидат філос. наук, професор НАУ Є.Ф.Сластенко. Він наголошував на необхідності гуманітаризації сучасної науки та взаємодії наукового й філософського світоглядів у сучасному інформаційному суспільстві. У дискусіях, що відбулись в ході роботи секції, піднімалися питання щодо впливу кризи на розвиток науки і освіти в Україні, можливості підвищення ефективності викладання гуманітарних дисциплін в інформаційному суспільстві, в тому числі завдяки використанню інноваційних інформаційних технологій. Особливий інтерес викликали доповіді, в яких аналізувались проблеми, які породжують спроби імплементації західних стандартів в освіті, зокрема Болонський процес.

Доцент кафедри філософії Гуманітарного інституту НАУ Л.В.Каднікова у своїй доповіді приділила увагу проблемі викладання філософських дисциплін у вищих технічних закладах освіти. Її доповідь спричинила активну дискусію учасни-

ків секції. Кандидат філософських наук, асистент кафедри філософії Гуманітарного інституту НАУ У.П.Кошетар розглянула взаємозв'язок між загальною та прикладною етикою в професійній діяльності й освіті. Канд. філос. наук, старший викладач кафедри філософії НАУ С.М.Ягодзінський розглянув феномен Болонського процесу, зокрема можливість застосування досвіду провідних іноземних вузів щодо впровадження новітніх інформаційних технологій в українських закладах освіти. У подальшій роботі секції активну участь взяли аспіранти НАУ та інших ВНЗ України. Найбільше зацікавлення у присутніх викликала доповідь аспіранта Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України О.В.Живаги, що була присвячена розвитку педагогічної науки в Україні.

Роботою секції 3 «*Проблема адаптації сучасного університету до запитів науки*» керувала канд. філос. наук, доцент кафедри філософії НАУ Н.М.Сухова, яка у своїй доповіді розглянула сутність інформаційного суспільства та його роль як гармонізатора науки і вищої освіти в системі цивілізаційних координат. Розглядалися проблеми й можливості підвищення інтересу студентів до гуманітарних дисциплін. У роботі взяли участь викладачі філософських дисциплін, психологи й педагоги.

У доповіді доцента кафедри філософії Гуманітарного інституту НАУ, канд. філос. наук

Р.А.Черноног звернуто увагу на необхідність толерантного ставлення людей один до одного у наші часи глибоких суспільних трансформацій, основну увагу доповідач приділила феномену гендерної рівності. Зростанню значення філософії в сучасну інформаційну епоху був присвячений виступ канд. філос. наук, доцента кафедри філософії НАУ О.А.Матюхіної, який викликав значний інтерес учасників секційного засідання, адже саме філософія формує світоглядні основи особистості, вчить її принципам плюралізму та толерантності. У подальшій роботі секції активну участь взяли аспіранти, асистенти та студенти НАУ, які виступили з доповідями, присвяченими проблемам гармонізації сучасної освіти та науки в Україні.

Підсумки роботи конференції підвела професор Л.Г.Дротянко. Вона зазначила, що, не зважаючи на складні кризові явища сучасної інформаційної епохи, такі конференції є надзвичайно корисними, оскільки вони дозволяють їх учасникам в режимі живого спілкування обмінятися досвідом і напрацюваннями в галузі викладання гуманітарних дисциплін. Учасники конференції рекомендували врахувати результати обміну досвідом в навчальному процесі та включити їх в навчальні й робочі програми гуманітарних дисциплін. Найкращі доповіді було вирішено опублікувати у «Віснику Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія».

І.В. Богдановський,
канд. філос. наук, доцент

VII Міжнародна молодіжна науково-практична конференція «Історія розвитку науки, техніки та освіти»

27 травня 2009 р. відбулася щорічна VII Міжнародна молодіжна науково-практична конференція «Історія розвитку науки, техніки та освіти», присвячена 90-річчю Національної академії наук України.

Організаторами конференції виступили фізико-математичний факультет НТУУ «КПІ» та відділ історії науки і техніки Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України. Питання, що розглядалися на конференції, були присвячені висвітленню історії Академії наук України, ролі КПІ в її розбудові, зв'язку академічної та вузівської науки, розвитку фундаментальних ідей та теорій сучасного природознавства і техніки.

У конференції приймали участь студенти, аспіранти, молоді вчені вузів та наукових установ Ро-

сії, США, Туреччини, України. Серед них студенти та науковці Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Одеського національного політехнічного інституту, Національного університету «Львівська політехніка», Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара та ін.

Конференція традиційно відбувалася в науково-технічній бібліотеці НТУУ «КПІ» ім. Г.І. Денисенка. Привітання та побажання плідної роботи учасникам передав проректор з наукової роботи НТУУ «КПІ», член-кореспондент НАН України М.Ю.Ільченко. Голова оргкомітету конференції, декан фізико-математичного факультету, доктор технічних наук, професор В.В.Ванін наголосив на необхідності підвищення якості фундаменталь-